

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felölős szerkesztő és kiadó
Skríbanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttár sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

A Máv. szervezetete.

A magyar államvasutak szervezetéről igen tartalmas tanulmányt közöl a „Magyar Pénzügy” legutóbbi száma. Részletesen ismerteti ennek az óriási szervezetnek történeti kialakulását s az e fejlődésből fakadó kóros tüneteket, melyek okszerűen a legutóbbi vasutas-sztrájk kitöréséhez vezettek. A szervezet öröklött bajai — ugymond — házai, hitványossága, a fejetlenség, illetőleg kétféjűség, önzés és rossz akarat, a hivatali czopf és önkény okozták ama katasztrófát, amely április 18-án elementáris erőre kitört, és helyre nem hozható pusztulást okozott. Egy jó eredménye azonban van ennek a rettenetes viharnek: összetörte a korhadt rendszert. Milyen szervezetet — kérdi — állítsunk helyébe, hogy ilyen katasztrófa megismétlődését elkerüljük? S e kérdésre a következő választ adja: Csakis üzleti szervezetet.

Ez a szervezet az, mely minden üzleti vállalat prosperitásának a legfőbb biztosítéka és lényege abban áll, hogy az üzlet minden egyes alkalmazottja — a

megfelelő képzettség és szakértelem mellett — tartsa magáénak a vállalatot, illetve úgy dolgozzék, fáradozzék annak érdekében, mintha az övé volna. Minden vasuti alkalmazottba bele kell vinni azt a tudatot, hogy ő nem katona, nem tisztviselő, hanem üzletember, akinek előmenetele, boldogulása az üzlet prosperitásától függ. De aztán a jóra való, igyekvő, hűséges vasuti alkalmazottal, a legfelsőtől a legalsóig, úgy kell bánni, mint az okos üzlettulajdonos bánik alkalmazottaival, a ki megjutalmazza a kötelességteljesítéssel telerjedő buzgalmat, felemeli azt, aki eszével, szorgalmával magát arra érdemessé tette. Itt nincs protekció, nincs felállítás a fokozatos előléptetés számára létrája, hanem van igazság és méltányosság. Külsőleg is üzletemberré kell a vasutast nevelni; legyen az előzékeny, udvarias, készséges, de pontos és szigorú. Minél kevesebb regulatíva állítassék a vasutasok elé, de ami elő van írva, annak szigorú betartása a legnagyobb erélyvel vitessék keresztül. A ki nem odaváló, — hanyag, könnyelmű, gondtalan, közönyös, azzal ne so-

kat teketóriázzanak: az ilyennek hamarosan ki kell tenni a szűrét, de viszont az igyekvő, szorgalmas, lelkiismeretes ember, — akár mérnök, mozdonyvezető, állomásfőnök, egyszerű váltó-őr legyen az — találja meg érdemeinek méltó anyagi jutalmát, a tisztességes megélhetés pedig biztosítottassék a Máv. minden alkalmazottjának.

Ez nagyjában és egészében az a reform, melyen a magyar állami vasutak szervezetének átessen kell, minek természetes előfeltételét azon vezető egyének eltávolítása képezi, akik efféle gyökeres reformokba soha sem lesznek képesek magukat beleélni.

A vasárnapi munkaszünet.

A vasárnapi munkaszünet ügyében, különösen a vidéki kereskedők köreiben, egyre élénkebb mozgalom észlelhető és valóban nagy ideje volna már annak, hogy a sok oldalról megtámadott Láng-féle rendelet sérelmeinek megvitatása és az ügy közmegelegedéssel rendezése tárgyában megtartandó ankétet a kereskedelmi miniszter — ígéretéhez képest — egybehívja. Közöltük annak idején, hogy a múlt évi július hó 12-én Budapesten a kereskedők

T Á R C Z A.

A kegyelmes ur barátja.

Az utolsó mulatság járta a farsangon a selestyey kastélyban. A hatalmas ősi termekben, a szó-szoros értelmében ott tolongott hét vármegye minden valamire való népsége. Kivetni való nem is volt belőle csak egy valami Éles nevű ur, akinek őseit még nem igen vették szerbeszámba. De hát éppen Bonza Ákos az államtitkár, aki véletlenül most otthon időzik, ajánlotta az öreg Selestyey figyelmébe s az öreg akárhogy fintorgatta is az orrát a nyulbórszagtól, nem térhetett ki az államtitkár kérése elől, mikor éppen arra irányult minden igyekezete, hogy kedvességgel, szívélyességekkel halmozza.

A társaságot nem igen feszélyezte Éles ur, sőt a megye ifju gavallérai közül nagyon sokan már szoros barátságban is állottak vele. A legeltéphetetlenebb kötelék Bonza Ákost füzte Éles Dezsőhöz és ezekről a kötelékekről pontos könyvet vezettek a pesti és vidéki bankokban.

Talán ha Selestyey Boldizsár mindent ilyen világosan tudja, nemesak Éles ur, de maga a kitűnő államférfiu sem kapta volna meg a meghívóját. Nem is az adósságok miatt. Adósságot csinálni, tönkre menni, uri dolog. Oh ilyesmin Selestyey dehogy is botránkozik meg. A bankadósságon sem, mert az már mindegy, a bankba vagy a zsidónál csinálja az adósságot az ember, hanem igen is azon, hogy Bonza Ákos szavának hitelére egy meggazdagodott zsidó ember fiát kell előrántani, no az rettenetes.

De hát az öreg minderről nem tudott semmit s boldogan látta leánya oldalán a kopaszodásnak induló államtitkár fejét felbukkanni. Csak az bosszantotta, hogy Éles ur folyton az ő Blankáját környékezi, sőt mintha az a tudatlan liba gyakrabban tekintgetne Élesre, mint a jeles diplomatára. Talán éppen azért olyan kedvetlen, mintha nem is itt járna a gondolata, néha úgy elrévedezik.

— Ez így nem jól van — gondolja Selestyey s igyekszik szerét ejteni, hogy leányát kioktassa,

— Légy figyelmesebb édes kis bogaram — biztatja Selestyey a leányát.

Én papa?

— Természetes, Bonza nagy ember s micsoda kitüntetés az, hogy veled foglalkozik.

— Bonza?

— Persze, persze. Ha anyuskád élne, lásd ő jobban megtudná ezt magyarul, hogy . . . nő. Igen, igen: nem mulik el minden csak úgy . . . No igen, ha ma nem is, egy két év múlva, amikor talán már miniszter is lesz.

— Bonza?

— Az, az galambom. Mulass jól s ne feledkezz meg rólam.

A termék zsongtak a mulatók zajától, a mely hullámszerűen járt végig a hatalmas kastélyon. Kiki a maga kedvére, a maga mulatságára csinált itt mindent, meg volt rá a módja és alkalma.

Mig az öreg Selestyey az ő Blankáját igyekezett felvilágosítani, Bonza és Éles a tömegbe vegyültek.

— Miért vagy oly szótalan? kérdezte Éles kegyelmes barátját. Rosszul mulatsz?

országos értekezletet tartottak a Láng-féle rendelet sérelmes intézkedéseinek megbeszélése és ezek orvoslása czéljából a kereskedelmi miniszterhez kérelem intézés végett. Az értekezlet végrehajtó-bizottságot szervezett, mely a felterjesztést el is készítette és azt küldöttségileg szándékozott Láng Lajos kereskedelmi miniszternek átnyújtani. Az előzetes puhatolózásoknak azonban a miniszter részéről tett azon kijelentés lett az eredménye, hogy rendeletének egyetlen pontját sem hajlandó módosítani és a vasárnapi munkaszünetnek inkább kitágítására mintsem szűkítésére törekszik. E nyilatkozat után a bizottság czéltalanul tartotta a kérvény benyújtását és a jobb idők bevárását hátrázta el. Most e tekintetben a „jobb idők” bekövetkeztek; legalább méltán remélhető, hogy bekövetkeznek, minélfogva most már a végrehajtó-bizottság újból felvette tevékenységének fonálát és újabb országos értekezletet tartott, annak egy memorandumot állapított meg s azt száz tagból álló küldöttség nyújtotta át a kereskedelmi miniszternek.

† Jókai Mór.

1825—1904.

Sötét borús felhő húzódott az égre! . . .
Öltözködünk gyászba, sötét feketébe! . . .

Árván maradt szegény, szegény magyar
(nemzet)

Nagy a te bánatod, nagy a te keserved,
Zokogd el bánatod sötét éjszakának,
Zokogd el bánatod az egész világnak!
Égető fájdalom rajongó szívedben . . .
Ne gyászolj te senkit jobban és hivebben . . .
Mert világra szóló dicsőség Ő néked,
Ragyogó csillagja fénylő dicsőségnek!

Nagy a mi bánatunk, nagy a mi keservünk,
Halálod miatt mi könnyezve kesergünk! . . .
Mért hagyta itt minket oh te dicső lélek,
Ki pótolja a Te örök dicsőséged?

Gyöngé az énlantem, százszor nagyobb bánat
Kesergő keservét zokogja utánad!

Sötét borús felhő húzódott az égre!
Öltözködünk gyászba, sötét feketébe!

Lewin Samu.

— Az igazat megvallva, bánt valami.

— Ugyan!

— Ugy, ugy s éppen te töled jön ez.

— Nem értem.

— Ha akarnád értenéd.

— Nyiltan nem beszélhetsz?

— Miért ne? Ne vedd rossz néven, de ma egy kissé tapintatlannak találak. Ugy viselkedel velem szemben, mintha csak egyenesen ki akarnál hívni magad ellen. Most már csak érted?

— A legkevésbé.

— Nos, hát mi nem vagyunk a számi ikrek s nem kell okvetlen mindég együtt járnunk. Te nagyon jól tudod, hogy az egész vidék a Selestyey Blanka titkos vőlegényének tart s te elköveted azt a tapintatlanságot, hogy ott lógsz mindég a nyakunkon. Sőt talán, ki tudja, még vetélytársamat is tisztelhetem benned!

Bonza élesen, metszőn felkaczagott, utolsó ötletére, amitől Élesnek az arczába szökött minden vére.

— S ha ugy lenne? — vetette fel daczosan a fejét.

† Jókai Mór.

Mély gyász borult a magyar nemzetre, a nagy költő fejedelem: Jókai Mór halálával. E hó 5-én elragadta a halál őt, a halhatatlant. Napokig ott szárnyalt körülötte siri leheletével a komor enyészet, hogy elfujja e ragyogó szellemet, a melynél fényesebbet alig teremtett még a magyar génusz. Lapunk egy része már nyomva volt, midőn vettük a lesujtó hírt s e végett sajnáljuk, hogy lapunkban is, az idő rövidsége miatt méltóbban nem fejezhetjük ki mély gyászunkat, nemzetünk le-tünt üstököse felett, azért fejezzék ki érzelmeinket némileg, munkatársunk mély ihlettől áthatott verse.

H i r e k.

— **Alispánunk Barcon.** Sárközy Béla, vármegyénk megválasztott népszerű új alispánja. az alkalommal, hogy az első szokásos körutját teszi meg a megye szolgabírósi hivatalainál, mint értesülünk, a közel napokban Baresra érkezik.

— **Alakuló közgyűlés.** „Somogy-vármegyei-Berzsenyi irodalmi társaság” címen irodalmi társaság létesül Kaposvárott, melynek e hó 15-én, vasárnap délután 3 órákor lesz megtartva az alakuló közgyűlése, az új városház nagytermében. Az alakuló közgyűlés elé máris nagy érdeklődéssel néznek a megye minden szépért és jóért lelkesedni tudó fiai s örülhetnek is, ha sikerül meggyújtani azt a fáklyát, melyhez a lángot közéletünk, társadalmunk minden tetre kész tagjának szítani szent kötelessége.

Az államtitkár ur most már igazán elkaczagta magát.

— Kedves Auer ur, ön megfedekezik a multakról.

Élesnek az atyját még Auernak hívták, erre történt a czélzás, a miben benne volt Bonza Ákos felháborodásának minden kifejezése.

Éles Dezső nem sértődött meg ugy, mint Bonza gondolta, sőt olyan nyugalommal, mely megfagyasztotta ereiben a vért, vágott vissza.

— Igen, engem valamikor Auernak hívtak, de mióta Éles vagyok sohasem jutott eszembe másként leírni a nevetem.

Bonza elsápadt. Mielőtt Királyhalomra jött, elkövette azt a meggondolatlanságot, hogy az Éles nevével szerzett magának pénzt. Akkor azt hitte, hogy Éles, aki eddig szó nélkül irogatta alá a váltóit, mosolyogni fog kegyelmes barátja ötletességén. Valamit mormogott, de már akkor Éles bent volt a nyüzsgő tömegben s sietett a tánczosok felé.

Kiss Gereben.

— **Tanítók gyűlése.** A nagyatád-baresi egyesült járásköri tanító egyesület f. évi május hó 18-án délelőtt 9 órákor tartja évi rendes közgyűlését Csokonyában, melynek tárgyai a következők: 1. Elnöki megnyitó. 2. A hazaszeretet az iskolában, értekezés, tartja Gál István. 3. Teendők, értekezés, tartja Mózes Imre. 4. Pénztár vizsgálat. 5. Indítványok.

— **A „Barcsi Olvasókör”** f. évi május hó 15-én délután 3 órákor, a saját kerthelyiségében lévő teke-pályán tekeversenyt tart. Ugyanesak e nap estén tombolával egybekötött zártkörű táncestetélyt is rendez, melyre a belépő-díj személyenként 60 fillér, családjegy 1 korona 20 fillér. Tánc kezdete 9 órákor. Tekeversenyen a nyeremény-tárgyak között egy bárány is lesz kijátszva.

— **Hal-lakoma.** Kertmegnyitással egybekötött hal-lakomát rendez folyó évi május hó 8-án Bareson Pláninez Károly vendéglős, melyen a halászlé friss halakból lesz halásmódra a szabadban főzve. Lakoma felett Zsolnai Vilmos közkedvelt zenekara szórakoztatja a vendégeket. Kezdeteste 8 órákor.

— **Tánc-koszorúcska.** Gujzer István táncztanító, tánciskolája befejezése alkalmával f. évi május hó 7-én este, Pálfaluban, a Szabó-féle vendéglőben tánc-koszorúcskát rendez, melyre a belépő-díj személyenként 60 fillér, családjegy 1 kor. 20 fillér. Kezdeteste 8 órákor. A tiszta jövedelem a pálfalui róm. kath. hitközségi iskola könyvtára javára fordítatik.

— **Bucusz Szentesen.** E hó 15-én vasárnap tartja a szomszédos kis Szentesközség évi szokásos bucsuját, temploma védszentjének: Szent Ferencnek a tiszteletére. Vig ünnepnapja ez neimesak Szentesközségnek, hol ilyenkor minden ház vendéget fogad igaz magyar vendégszeretettel — de Baresnak is, honnét ilyenkor az alkalmas szép májusi napon nagy számmal rándulnak ki társadalmunk minden rétegéből, hogy pár kedélyes órát szerezzenek maguknak.

— **Táncztanítás.** Schwarcz Mór a jelenleg Bareson működő táncztanító ezuton tudatja, hogy vállalkozik egyeseknek külön meghívására privát órákban a boston-keringő, boston-csárdás és lake-walk (kék-vok) táncok megtanítására.

— **Érdekes válópör.** Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, kivált ha már nagy fiugyerek is van a házban. Azonban, ha a családfő nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a ház-as-élet felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 éven át megelégedetten folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy ház-as-felek együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A különben is kikapós menyecske és a lesujtott férj hónapok mulva a tárgyalásiteremben találkoznak először. — **A** bíró hiába igyekszik ékesszólásával a felekre békítőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottan behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 14 éves fia és csak ennyit szól: „Papa, mama, békül-jetek ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!” És a nagy felindulás hatása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró

felhasználva a kinos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makaes anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiu göresösen a markába szorított egy papírdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyereményt nyert ugyaznap Török A. és Társa bankházában, Budapest, Teréz-körut 46. szám alatt. És e bankház szenteséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

Közgazdaság.

— **Raktár-kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank baresi raktárainak. Készlet f. hó 15-én 64728 mm. 1100400 kor. biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 15—30-ig 34344 mm. 472800 kor. bizt. ért. Összesen 99072 mm. 1573200 kor. bizt. ért. Kiraktárlás 15—30-ig 38759 mm. 558900 kor. bizt. ért. Készlet 30-án 60313 mm. 1014300 kor. biztosítási érték. Részletezés: 23878 mm. buza, 2165 mm. rozs, 976 mm. árpa, 20340 mm. zab, 5678 mm. tengeri, 1459 méterm. hüvelyek 766 mm. liszt, 5051 mm. különféle. Összesen 60313 mm. Barcstelep, 1903. április hó 30-án.

Levél

a Szerkesztőhöz.

Szerkesztő ur! Unatkozom,
Irok Önnek levelet,
Közölje le, kérem szépen,
Közölje le, ha lehet!

*

Tudtam kérem én előre,
Hogy Bares nagy város lesz még!
Néhány évnek elmúltával
Benne villamos is ég!
Aszfalt is lesz nemsokára!
Meg lesz Telepnek a vágya:
Telefon is csilingel,
S több sokféle — mi csak kell!
De egy engem bizony nagyon
Meglépett,
Nem csak engem, de az egész
Telepet.
Nem gondoltuk, hogy ilyen is
Valaha
Robogjon a mi utcáinkon:
Hirös töff töff masina!

Hirös töff töff masinának
Baja lett:
Nem akarta forgatni a
Kereket,
Bent valahol a faluban
Megállott,
Hirbe hozva a motoros
Világot!

Búsan hajtja le szép fejét
A gépész:
Nincsen ebben, Istenemre
Jó géprész!
Csak berreget s Verőczénél
Megakad,

S fiakkeren (no ily szégyen!)
Küldtük haza az urat!

Ónagysága E. kisasszony
Szinte szól:
Mint egy férfi, olyan mostan
E motor:
A férfi is nagyon berreg
S megakad,
Ha nem tud már mondani nagy
Bókokat!
Mi ott bensin, itten a bók:
Ha elfogy:
Megakad biz' mind a kettő
S nem tud menni! nem! sehogy!

V. V.

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, amelyek a
Kneipp páter védjegyét és a Kath-
reiner nevet viselik, és kerülje gondo-
rn a silány utántzatok elfogadását.

04.11/5

KIADÓ

egy nagy bolthelyiség

kis mellékhelyiséggel

Barcstelep legszebb, legforgalmibb részén,
a postahivatal tözsomszédságában

ujjonnan épült házban
mely alkalmas cukrász-, fodrász-, bodegaüzletnek,
esetleg iroda helyiségnek stb. Átvehető július 1-től.
Bővebbet e lap Kiadóhivatalában.

Ó jaj!

Köhögés rekedtség és elnyálkáso-
dás ellen gyors és biztos hatásuak

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Egger mellpastillái

az étvágyat nem rontják és
kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” gyógyszertár
Budapest, VI. Váci körut 17.

Eljen!

Egger mellpastilla
csakhamar meggyógyítja

Kapható:

Bares: Kohut Sámuel.
Barcstelep: Schön Richárd.
Szigetvár: Salamon Gy. örökösei.
Visy Sándor gyógyszertárakban.

20—20

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

